Lieta Nr.420555210
A01841-11/32

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā, 2011.gada 4.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese R.Paegle,

piedaloties pieteicējai – *J.A.* un viņas pārstāvim *A.P.*,
atbildētāja - Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes - Valsts meža dienesta pārstāvim *M.V.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *J.A.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikumu par Valsts meža dienesta ģenerāldirektora 2009.gada 28.decembra lēmuma Nr.1-19/A-101 (turpmāk – Lēmums) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 15.septembrī Valsts meža dienesta (turpmāk – VMD vai atbildētājs) Zemgales virsmežniecības Jelgavas mežniecības mežzine pieņēmusi lēmumu Nr.6927/18/09, kurā konstatēja, ka nekustamajā īpašumā „*/Nosaukums/*", Jelgavas novadā, Jelgavas rajonā, (turpmāk – īpašums „*/Nosaukums/*"), zemes vienībā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, notikusi saimnieciskā darbība - koku ciršana meža zemē (*saskaņā ar Meža likuma 3.panta pirmās daļas 1.punktu*). Uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par augošu koku patvaļīgu ciršanu saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 67.pantu. Pamatojoties uz Valsts meža dienesta likuma 1.pantu un 7.panta 2. un 10.punktu, nolemts apturēt saimniecisko darbību īpašumā „*/Nosaukums/*" zemes vienībās ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* un Nr.*/kadastra numurs/ (lietas 8.lapa)*.

Minēto lēmumu 2009.gada 5.oktobrī pieteicēja apstrīdēja *(lietas 42.-43.lapa)*, bet 2009.gada 12.oktobrī VMD Zemgales virsmežniecības virsmežzinis ar lēmumu Nr.69/04/09 to atstāja negrozītu *(lietas 9.lapa)*.

2009.gada 10.novembrī pieteicēja iesniedza apstrīdēšanas iesniegumu *(lietas 26.-27.lapa)*, bet augstāka iestāde lēmumu atstāja negrozītu *(lietas 6.-7.lapa)*.

[2] Lēmumā *(lietas 6.-7.lapa)* norādīti šādi apsvērumi:

[2.1] Atbilstoši Valsts zemes dienesta (turpmāk - VZD) sniegtajām ziņām, zemes vienības ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* kopplatība ir 86,1 ha (krūmāji – 29,2 ha, purvi – 55,4 ha; lauksaimniecībā izmantojamās zemes nav), īpašuma lietošanas mērķis: „lauksaimniecība". Zemes vienības ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* kopplatība ir 27,3 ha (krūmāji – 13,9 ha, purvi – 12,4 ha; lauksaimniecībā izmantojamās zemes nav), īpašuma lietošanas mērķis: „lauksaimniecība".

[2.2] Saskaņā ar Valgundes novada teritorijas plānojumu (apstiprināts 2007.gada 14.jūnijā ar Valgundes novada domes lēmumu) minētā teritorija paredzēta kā dabas un mežsaimniecības teritorija, kuras atļautā izmantošana ir mežsaimniecība un daudzfunkcionāla lauksaimniecība. Pēc VMD veiktās izpētes teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana ir mežsaimniecība, par ko liecina teritorijas plānojuma kartogrāfiskais materiāls.

[2.3] 2009.gada 9.aprīlī Valgundes novada dome ir izsniegusi atļauju pieteicējas pilnvarotajai personai - *A.P.* apauguma novākšanai 78,6 ha platībā nekustamā īpašumā „*/Nosaukums/*", zemes vienībā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, novākto apaugumu paredzēts sašķeldot.

[2.4] 2009.gada 17.augusta iesniegumā Jelgavas novada domes priekšsēdētājam *A.P.* lūdzis izsniegt atļauju apauguma novākšanai zemes vienībā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* ar kopējo platību 27,3 ha un atlikušajā platībā zemes vienībā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/*.

[2.5] 2009.gada 3.septembrī Jelgavas novada pašvaldība lūgusi Jelgavas mežniecībai sniegt skaidrojumu par apauguma statusu īpašumā „*/Nosaukums/*", zemes vienībās ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* un Nr.*/kadastra numurs/*.

[2.6] 2009.gada 15.septembrī Jelgavas mežniecības mežzine informējusi pašvaldību par to, ka īpašumā „*/Nosaukums/*" zemes vienībā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* tiek veikta saimnieciskā darbība - koku ciršana, daļa platības klasificējama kā mežs un meža zeme; meža zemes platības noteikšanai nepieciešams jauns zemes robežu plāns, kas atbilstu faktiskai situācijai dabā; Ministru kabineta noteikumu Nr.717 „Kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes" 2.punkts nav piemērojams; uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par augošu koku patvaļīgu ciršanu.

[2.7] 2009.gada 15.septembrī VMD Jelgavas mežniecības mežzine pieņēmusi lēmumu Nr.6927/18/09 „Par mežam kaitīgās rīcības apturēšanu, aizliegšanu vai pārtraukšanu".

[2.8] 2009.gada 12.oktobrī Jelgavas mežniecības mežzine sastādījusi aktu par augošu koku patvaļīgu ciršanu, konstatējot meža apsaimniekošanas un izmantošanas normatīvo aktu pārkāpumu. Koku ciršana notikusi 12,5 ha platībā, mežaudze ir iznīcināta un mežam nodarīti zaudējumi Ls 112570,56 apmērā.

[2.9] Nosakot, kas ir mežs un meža zeme, jāvadās no situācijas dabā, neatkarīgi no tā, ar kādu statusu zeme reģistrēta VZD Nekustamā īpašuma valsts kadastrā, zemesgrāmatā vai citos reģistros. Ja dabā konstatējams, ka attiecīgajā zemes gabalā aug mežs, tad uz šādu platību attiecas meža apsaimniekošanu un izmantošanu reglamentējošie normatīvie akti. Izstrādājot Meža likuma 3.panta definīcijas, likumdevēja mērķis bijis - nepieļaut prettiesisku meža apsaimniekošanu un izmantošanu situācijās, kad dabā ir izveidojies mežs, bet reģistros nav atspoguļots faktiskais zemes lietošanas veidu sadalījums zemes vienībās.

[2.10] Pieteicējas atsauce uz Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma normām nav pamatota, jo zemes robežu plāna eksplikācijā lauksaimniecībā izmantojamā zeme nav norādīta. Teritorijas plānojums paredz minēto teritoriju kā dabas un mežsaimniecības teritoriju, kuru atļautā izmantošana ir mežsaimniecība un daudzfunkcionāla lauksaimniecība. Faktiskā situācija dabā liecina par to, ka zeme tiek izmantota mežsaimniecības vajadzībām. Ja attiecīgo zemes vienību plānots izmantot lauksaimniecībai, veicama meža zemes transformācija.

[2.11] Mežzine rīkojusies savas kompetences robežās, apturot prettiesiskas darbības meža zemēs. VMD atsaucas uz Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 29.jūnija spriedumu lietā Nr.A42200305. Meža zemes statusu attiecīgajiem zemes gabaliem konstatējusi mežniecība, uzsākot administratīvo procesu par mežam un videi kaitīgas rīcības apturēšanu. VZD Nekustamā īpašuma valsts kadastrā noteiktais zemes lietošanas veids neatbilst faktiskajai situācijai dabā.

[3] Pieteikumā *(lietas 3.-5.lapa)* norādīti šādi argumenti:

[3.1] Saskaņā ar VMD Zemgales reģionālās nodaļas 2009.gada 29.septembra Kadastra informāciju zemes vienībai ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* nekustamā īpašuma lietošanas mērķis ir zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir

lauksaimniecība. Savukārt zemes vienībā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* nekādas darbības nav veiktas. Līdz ar to pieteicējai nav saprotams aizlieguma uzlikšanas pamats.

[3.2] Ne Meža likums, ne arī citi normatīvie akti neparedz mežzinim tiesības noteikt, kura ir meža zeme, lauksamniecībā izmantojamā zeme vai karjers. Mežzine acīmredzami neatšķir meža zemes no lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kas liecina par viņas nekompetenci. Nav iespējams apturēt saimniecisko darbību, ja tāda nenotiek. VMD amatpersonām nav tiesību aizliegt saimniecisko darbību.

[3.3] Pieteicējas pilnvarotā persona vadījusies no Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 10.panta trešās daļas 1. un 2.punktā noteiktā. Savukārt Lēmumā nav sniegta atbilde uz jautājumiem: kad noteikts, ka attiecīgās zemes platības ir meža zeme, nevis lauksaimniecībai izmantojamā zeme; kāpēc jātransformē tikai lauksaimniecības zemes, bet nav jātransformē zemes, kuras lietošanas mērķis ir „pilsētu zemes"; kāpēc, lai nodarbotos ar lauksaimniecību, jāmaina zemes izmantošanas mērķis, proti, zeme jātransformē uz „meža zemi" un pēc tam atkal uz „lauksaimniecības zemi".

[3.4] Lēmumā nav ietverta atsauce uz konkrētu Meža likuma pantu, kurš noteic, ka lauksaimniecības zemju tīrīšanai nepieciešams ciršanas apliecinājums.

[4] 2010.gada 22.martā tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums *(lietas 21.lapa)*, kurā norādīti tālāk minētie apsvērumi.

[4.1] Zemes lietošanas mērķis un zemes lietošanas veids nav viens un tas pats. Zemes lietošanas veidi noteikti zemes gabala robežu plāna eksplikācijās. Īpašuma „*/Nosaukums/*" zemes robežu plānos lauksaimniecībā izmantojamās zemes nav norādītas, kā arī mežs nav norādīts. Pārbaudot attiecīgās platības dabā, konstatēts mežs (atbilstoši Meža likumā noteiktajai meža definīcijai).

[4.2] Saskaņā ar Meža likuma 41.pantu meža zemes transformācijai citos zemes lietojuma veidos nepieciešama ikreizēja VMD atļauja. Tādējādi nav pamatots pieteicējas viedoklis, ka arī gadījumā, ja lauksaimniecības zeme faktiski ir aizaugusi ar mežu, viņa ir tiesīga bez atļaujas saņemšanas izcirst kokus, atsaucoties uz vēlmi nodarboties ar lauksaimniecību.

[4.3] Izskatāmajā gadījumā meža izciršanas rezultātā ir iznīcināta mežaudze 12,5 hektāru platībā, nodarot zaudējumus mežam Ls 112570,56 apmērā. Veicot koku prettiesisku ciršanu īpašumā „*/Nosaukums/*", pieteicējas darbībās saskatāmas noziedzīga nodarījuma pazīmes.

[4.4] VMD nenoliedz iespēju īpašumā „*/Nosaukums/*" nodarboties ar lauksaimniecību, taču pirms tam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jātransformē meža zeme, saņemot pašvaldības saskaņojumu.

[4.5] Jēdziens „saimnieciskā darbība" precizēts mežzines 2009.gada 15.septembra lēmumā (konstatējošā daļā), norādot, ka ar to saprotama koku ciršana meža zemē. Administratīvā akta mērķis nav pārtraukt pieteicējas saimniecisko darbību Komerclikuma izpratnē, bet gan apturēt mežam un videi kaitīgu saimniecisko darbību, kas izpaužas kā koku ciršana, pārkāpjot normatīvo aktu prasības. VMD rīkojies savas kompetences ietvaros. Administratīvā akta mērķis ir pasargāt mežu no turpmākas prettiesiskas tā iznīcināšanas.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis paskaidroja, ka ciršanas apliecinājums nebija nepieciešams, jo zeme attiecīgajās platībās nav meža zeme. Valgundes novada pašvaldībā saņemta koku ciršanas atļauja lauksaimniecības zemē. Dabā attiecīgajās platībās aug krūmi un koki. Laika periodā līdz II Pasaules karam attiecīgajās platībās bijušas ganības, bet pēckara gados – militāro mācību poligons. Pagājušā gadsimta sešdesmitajos gados nodomu par māla ieguves karjeru īstenot nebija iespējams, jo pastāvēja būvju eksplozijas risks. Līdz ar to zeme aizauga. Krūmus un kokus (līdz 12 cm diametrā) izskatāmajā

gadījumā drīkstēja cirst bez pašvaldības atļaujas, bet resnākus kokus varēja cirst ar pašvaldības piekrišanu. Pašvaldība atļāva novākt apaugumu vienā zemes vienībā 76 ha platībā (kopējā zemes gabala platība 113,4 ha). Kad vērsušies pēc atļaujas apauguma novākšanai otrajā zemes gabalā, Jelgavas novada pašvaldība nosūtījusi vēstuli VMD par informācijas precizēšanu. Ieradās VMD pārstāvis, konstatēts, ka dabā attiecīgajās platībās aug mežs un sastādīts akts par saimnieciskās darbības apturēšanu. Saskaņā ar Kadastra likumā noteikto, vienīgi kadastra subjekts var ierosināt izmainīt īpašuma lietošanas mērķi.

[6] Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka īpašuma „*/Nosaukums/*" attiecīgajās platībās nekad nav bijusi lauksaimniecības zeme. No pārbaudes laikā veiktajiem mērījumiem izriet, ka attiecīgajās zemes platībās jau sen izaudzis mežs, koku diametrs pārsniedz 12 cm. VMD rīcībā esošajos dokumentos eksplikācijās un nogabalu raksturojošajos rādītājos jau 1989.gadā attiecīgajās platībās konstatēta meža zeme, mežaudze (bērzs, melnalksnis utt.). Zemei bija jāveic meža zemes inventarizācija un jāmaina zemes lietošanas mērķis atbilstoši situācijai dabā. Pašvaldība, nekonsultējoties ar VMD un izdodot koku ciršanas atļauju, pārkāpusi savas kompetences robežas, kā arī nav noskaidrota situācija dabā.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, uzklausījusi procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, nonāca pie secinājuma, ka pieteikums nav pamatots un tādēļ ir noraidāms.

[8] Tiesa konstatē, ka pieteicējas pilnvarotā persona *A.P.* pieteicējas īpašumā „*/Nosaukums/*" veicis koku ciršanu, pamatojoties uz Valgundes novada domes 2009.gada 9.aprīlī sniegto atļauju apauguma novākšanai 78,6 ha platībā (*lietas 35.lapa*).

2009.gada 17.augustā pieteicējas pilnvarotā persona *A.P.* vērsies ar iesniegumu Jelgavas novada pašvaldībā, lūdzot izsniegt atļauju apauguma novākšanai arī īpašuma „*/Nosaukums/*" zemes gabalā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* (platībā 27,3 ha) (*lietas 38.lapa*).

2009.gada 3.septembrī Jelgavas novada pašvaldība lūgusi Jelgavas mežniecībai sniegt skaidrojumu par apauguma statusu īpašumā „*/Nosaukums/*" zemes gabalos ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* un Nr.*/kadastra numurs/* (*lietas 39.lapa*).

2009.gada 15.septembrī Jelgavas mežniecība informējusi Jelgavas novada pašvaldību par to, ka ir pārbaudīti dabā īpašumā „*/Nosaukums/*" zemes gabali ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* un Nr.*/kadastra numurs/*. Konstatēts, ka zemes gabalā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* tiek veikta saimnieciskā darbība – koku ciršana. Pēc ciršanas vietas apskates secināms, ka minētajā platībā ir audzis mežs (saskaņā ar Meža likuma 3.panta pirmās daļas 1.punktu), daļā platības mežs vēl nav nocirsts. Lai precizētu meža platību, nepieciešams jauns zemes robežu plāns atbilstošs situācijai dabā. Zemes gabalā ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* daļā platības arī ir mežs (saskaņā ar Meža likuma 3.panta pirmās daļas 1.punktu), līdz ar to arī ir nepieciešams jauns zemes robežu plāns atbilstošs situācijai dabā. Norādīts, ka nav piemērojami Ministru kabineta ... noteikumi Nr.717 „Kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes" un pašvaldības kompetencē nav izdot atļaujas koku ciršanai meža zemē. Pašvaldība arī informēta par to, ka ir uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par augošu koku patvaļīgu ciršanu īpašumā „*/Nosaukums/*", un 2009.gada 15.septembrī pieņemts lēmums par saimnieciskās darbības apturēšanu īpašumā „*/Nosaukums/*" (*lietas 40.lapa*).

Lietā ir strīds par to, vai pamatoti pieņemts Lēmums par saimnieciskās darbības - augošu koku patvaļīgas ciršanas apturēšanu īpašumā „*/Nosaukums/*".

Tiesa konstatē, ka atbilstoši VZD Kadastra informācijai īpašumā „*/Nosaukums/*" nav meža zemes, nekustamā īpašuma lietošanas mērķis norādīts: „zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība" (*lietas 28. – 29.lapa*). Arī saskaņā ar zemes robežu plānā norādīto informāciju īpašumā „*/Nosaukums/*" nav meža zemes (*lietas 23. – 24.lapa*).

Līdz ar to pastāv strīds arī par to, vai konstatētajos apstākļos īpašuma „*/Nosaukums/*" zemes gabalu ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* un Nr.*/kadastra numurs/* platības uzskatāmas par meža zemi.

[9] Meža likuma 3.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā ir noteikts, ka šā likuma objekts ir mežs un meža zeme: mežs ir ekosistēma visās tā attīstības stadijās, un tajā dominē koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz septiņus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainagu projekcija ir vismaz 20 procenti no mežaudzes aizņemtās platības; meža zeme ir zeme, uz kuras ir mežs, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, purvi un lauces.

VMD Lēmumā savu viedokli pamato ar pārbaudē konstatēto situāciju dabā īpašumā „*/Nosaukums/*". Veicot pārbaudi, konstatēts, ka attiecīgajās platībās dabā faktiski aug mežs atbilstoši Meža likuma 3.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā noteiktajam.

Minētais VMD arguments apstiprinās ar lietas materiāliem. Lietā ir Zemgales virsmežniecības Jelgavas mežniecības 2009.gada 12.oktobra akts Nr.6927/09/49 (turpmāk – akts Nr.6927/09/49) par meža apsaimniekošanas un izmantošanas normatīvo aktu pārkāpumu konstatēšanu, kurā norādīts, ka īpašumā „*/Nosaukums/*", kur saskaņā ar Meža likuma 3.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu ir mežs, notikusi patvaļīga augošu koku ciršana, kuras rezultātā mežam nodarīti zaudējumi kopsummā Ls 112570,56. Konstatētas Krimināllikuma 109.panta trešajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma (patvaļīga koku ciršana, ja ar šīm darbībām radīts būtisks kaitējums) pazīmes (*lietas 41.lapa*). Tiesai tika iesniegti arī akta Nr.6927/09/49 pielikumi (kopijas): Korekcijas tabulas koka diametra noteikšanai 1,3 m augstumā virs sakņu kakla atbilstoši celma diametram (*lietas 57. – 90.lapa*), Mežam nodarītā zaudējuma aprēķins (*lietas 91. - 94.lapa*), kā arī Mežaudzes šķērslaukuma noteikšanas akti, uzmērot koka caurmēru 1,3 m augstumā virs sakņu kakla (*lietas 95. – 98.lapa*). Tiesas sēdes laikā VMD pārstāvis iesniedza iestādes rīcībā esošus Līvbērzes mežniecības dokumentus, no kuriem izriet, ka jau 1989.gadā attiecīgajās platībās bijusi mežaudze (*lietas 54., 55.lapa*). Tiesa konstatē, ka saskaņā ar Valsts policijas Kriminālpolicijas biroja Sevišķi smagu un sērijveida noziegumu apkarošanas nodaļas 2010.gada 28.decembra pieprasījumā ietverto informāciju, 2009.gada 28.oktobrī ir uzsākts kriminālprocess Nr.11221035609 pēc Krimināllikuma 109.panta trešās daļas par patvaļīgu koku ciršanu laika periodā no 2009.gada aprīļa līdz septembrim īpašumā „*/Nosaukums/*", nodarot zaudējumu Ls 112570,56 apmērā (*lietas 49.lapa*).

Izvērtējot minētos lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka ir pierādīts fakts, ka īpašuma „*/Nosaukums/*" zemes gabalu ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/* un Nr.*/kadastra numurs/* attiecīgajās platībās faktiski dabā bijis mežs (uz lietas izskatīšanas brīdi daļēji nocirsts).

[10] Pieteicēja un pieteicējas pilnvarotā persona uzskata, ka situācija dabā nevar grozīt zemes tiesisko statusu, kas nostiprināts zemes robežu plānā un VZD Kadastra informācijas sistēmā (izskatāmajā gadījumā - lauksaimniecības zeme), nav veikta zemes transformācija atbilstoši Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma normām.

Minētajiem argumentiem tiesa nevar piekrist, jo atbilstoši loģikas likumiem, dokumentos nostiprinātajām ziņām ir jāatbilst faktiskajai situācijai, proti, zemes tiesiskajam statusam un izmantošanas mērķim ir jāatbilst faktiskajai situācijai dabā.

Pretējā gadījumā uzskatāms, ka dokumenti satur nepatiesas ziņas – tie neatspoguļo patieso situāciju. Ja pieņemtu par pareizu pieteicējas un pieteicējas pilnvarotās personas pozīciju, tad būtu iespējama jebkāda veida patvaļīga un prettiesiska rīcība – gan normatīvo aktu prasībām neatbilstošu dokumentu noformēšana (iekļaujot tajos nepatiesas ziņas), gan darbības, kuras nepieļauj likums.

Pieteicēja un pieteicējas pilnvarotā persona nepiekrīt atbildētāja viedoklim, ka gadījumā, ja pieteicēja īpašuma „*/Nosaukums/*" platībās, kurās auga mežs, vēlējās nodarboties ar lauksaimniecību, vispirms bija nepieciešams veikt meža zemes transformāciju.

Tiesa atzīst, ka pieteicējas un pieteicējas pilnvarotās personas iebildumi nav pamatoti. Atbilstoši Meža likuma 41.pantā noteiktajam, meža zemes transformācijai citos zemes lietojuma veidos nepieciešama ikreizēja Valsts meža dienesta atļauja.

Saskaņā ar minētā likuma 42.panta otro daļu, meža zemes transformācijas nosacījumus un atļaujas saņemšanas kārtību, kā arī zaudējumu aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Tā kā īpašuma „*/Nosaukums/*" attiecīgajās platībās faktiski dabā auga mežs, tad, atbilstoši citētajās tiesību normās noteiktajam, meža zemes transformācijai citos zemes lietojuma veidos bija nepieciešams saņemt atļauju no VMD. Lietā nav strīda par to, ka strīdus zeme faktiski nekad nav tikusi izmantota kā lauksaimniecības zeme, tas arī nav bijis iespējams, jo attiecīgajās platībās jau sen aug mežs ([9]). Secināms, ka ir notikusi zemes faktiska transformācija par meža zemi Meža likuma izpratnē (mežs ir izveidojies dabīgā veidā). Meža likuma objekts atbilstoši tā 3.panta pirmajai daļai ir mežs un meža zeme. Tādējādi, konstatējot, ka attiecīgajās zemes platībās ir dabiski izveidojies mežs, jāpiemēro Meža likuma normas (*sk. Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr.A42200305 14. un 15.punktu*). Līdz ar to nav pamatots pieteikumā ietvertais arguments, ka izskatāmajā gadījumā bija jāvadās no Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma normām, bet ir pamatots atbildētāja viedoklis, ka izskatāmajā gadījumā atbilstoši konstatētajai situācijai ([9]) attiecībā uz meža zemi ir piemērojamas Meža likuma normas.

[11] Atbilstoši Meža likuma 4.panta pirmās daļas 1. un 2.punktam šis likums attiecas uz: personu, kurai meža zeme ir īpašumā vai tiesiskajā valdījumā; personu, kurai šis likums un citi meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošie normatīvie akti nosaka tiesības un uzliek pienākumus.

Tiesa piekrīt Lēmumā ietvertajam argumentam, ka pieteicējas pilnvarotā persona – *A.P.*, kurš faktiski rīkojies pieteicējas vārdā (veicot koku ciršanu īpašumā „*/Nosaukums/*"), laika periodā no 2000.gada līdz 2002.gadam ieņēmis Jelgavas virsmežniecības virsmežziņa amatu VMD (*lietas 44. – 45.lapa*), tādēļ ir pamats uzskatīt, ka pieteicējas pilnvarotā persona ir pietiekoši kvalificēta, lai spētu atšķirt, vai zemes gabalā ir meža definīcijai atbilstoša mežaudze, un nepieļautu prettiesisku mežaudzes iznīcināšanu.

Ievērojot minēto, izskatāmajā gadījumā pieteicējai un pieteicējas pilnvarotajai personai bija pienākums vadīties no Meža likuma normām, zinot, ka īpašumā „*/Nosaukums/*" daļā platību faktiski aug mežs.

Saskaņā ar Meža likuma 7.panta otro daļu, koku ciršana mežā atļauta tikai saskaņā ar šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteikto kārtību.

Minētā likuma 12.panta pirmā daļa noteic, ka, lai uzsāktu koku ciršanu meža zemē, nepieciešams apliecinājums, izņemot gadījumus, kad mežaudžu kopšanai tiek cirsti koki, kuru celma caurmērs ir mazāks par 12 centimetriem, kā arī sausie un vēja gāztie koki (..).

Tā paša panta trešajā daļā ir noteikts, ka koku ciršana mežā ir aizliegta, ja meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja mežā nav veikta meža inventarizācija (..).

Atbilstoši Meža likuma 29.panta pirmajai daļai, meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir katru gadu līdz 1.februārim informēt Valsts meža dienestu par šādām iepriekšējā gada laikā meža zemē notikušajām izmaiņām (..).

Tā paša panta otrajā daļā ir noteikts, ka meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir savā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošajos mežos vismaz reizi 10 gados veikt meža inventarizāciju un tās materiālus iesniegt Valsts meža dienestam.

Savukārt Meža likuma 29.panta trešā daļa paredz, ka par šā panta pirmajā un otrajā daļā noteiktās iesniedzamās informācijas patiesumu ir atbildīgs meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.

Minētā likuma 34.panta trešajā daļā noteikts, ka meža inventarizācijas kārtību, Meža valsts reģistra uzturēšanas kārtību, meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja sniedzamās informācijas apjomu un šīs informācijas sniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Pamatojoties uz citētajā tiesību normā ietverto deleģējumu, izdoti Ministru kabineta 2007.gada 28.augusta noteikumi Nr.590 „Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi".

Minēto noteikumu 2.punkts paredz, ka meža inventarizāciju veic, lai ar meža apsaimniekošanas plānošanu saistītajā meža inventarizācijā iegūtu informāciju Meža valsts reģistra uzturēšanai un mežsaimnieciskās darbības plānošanai un kontrolei konkrētajā īpašumā; meža statistiskajā inventarizācijā iegūtu statistisko informāciju par meža resursu stāvokli valstī. Savukārt noteikumu 4.punkts nosaka, ka meža inventarizācijas objekts ir meža zeme. Mazākā inventarizējamā platība ir zemes vienība, kurai Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā piešķirts kadastra apzīmējums.

Secināms, ka no citētajām tiesību normām pašam meža īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam tiesību normās ir noteikts obligāts pienākums – iesniegt VMD patiesu informāciju par savā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošo mežu, kā arī vismaz reizi 10 gados veikt meža inventarizāciju normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un tās materiālus iesniegt VMD.

Nepastāv strīds par to, ka izskatāmajā gadījumā meža inventarizācija vispār nebija veikta, kā arī nebija saņemts nepieciešamais ciršanas apliecinājums. Tiesa atzīst, ka Valgundes novada domes 2009.gada 9.aprīlī izdotā atļauja apauguma novākšanai 78,6 ha platībā (*lietas 35.lapa*) ir izdota ārpus normatīvajos aktos noteiktās kompetences (*Meža likuma 39.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka meža īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam no Valsts meža dienesta jāsaņem apliecinājums koku ciršanai*), un nepārbaudot situāciju dabā.

Atbilstoši Meža likuma 14.pantā noteiktajam, koku ciršana, pārkāpjot šajā likumā noteikto kārtību, vai koku bojāšana uzskatāma par patvaļīgu koku ciršanu vai bojāšanu.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka atbildētājs ir pamatoti konstatējis augošu koku patvaļīgu ciršanu īpašumā „*/Nosaukums/*".

[12] Pieteicēja un pieteicējas pilnvarotā persona uzskata, ka VMD amatpersonas nav tiesīgas konstatēt, vai attiecīgais zemes gabals klasificējams kā meža zeme.

Minētais arguments nav pamatots, jo atbilstoši Meža likuma 43.panta pirmās daļas 2.punktam, meža nozarē valsts pārvaldes funkcijas veic VMD, kas uzrauga visos Latvijas mežos to normatīvo aktu ievērošanu, kuri regulē meža apsaimniekošanu un izmantošanu.

Saskaņā ar Valsts meža dienesta likuma 1.pantā noteikto, VMD ir zemkopības ministra padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas atbild par meža politikas realizāciju

visā Latvijas teritorijā, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, realizē atbalsta programmas ilgtspējīgas mežsaimniecības nodrošināšanai.

Tā paša likuma 2.panta pirmā daļa paredz, ka VMD savas kompetences ietvaros visā Latvijas teritorijā uzrauga to normatīvo aktu ievērošanu, kuri regulē meža apsaimniekošanu un izmantošanu. Pārējās tā funkcijas nosaka meža apsaimniekošanu un VMD kompetenci regulējošie normatīvie akti.

Valsts meža dienesta likuma 3.panta otrajā daļā noteikts, ka VMD amatpersonas, kas atbild par VMD funkciju izpildi, ir ģenerāldirektors, virsmežziņi, direktori, mežziņi un mežsargi, kā arī citi VMD strādājošie valsts civildienesta ierēdņi.

Minētā likuma 4.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka VMD amatpersonu pienākums ir nodrošināt visu mežu uzraudzību atbilstoši meža normatīvo aktu prasībām, pārtraukt un novērst meža apsaimniekošanas un izmantošanas noteikumu pārkāpumus, pārtraukt meža zemju izmantošanu neparedzētiem mērķiem, kā arī pārtraukt un novērst jebkuru citu mežam kaitīgu darbību.

Valsts meža dienesta likuma 7.pants reglamentē VMD amatpersonu tiesības, un cita starp noteic, ka, uzraugot meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu ievērošanu, VMD amatpersonām savas kompetences ietvaros ir tiesības: netraucēti pārbaudīt dabā, vai tiek ievērotas meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu prasības; apturēt vai aizliegt to juridisko un fizisko personu rīcību, kuras pārkāpj normatīvos aktus, kā arī pārtraukt jebkuru citu mežam un videi kaitīgu rīcību, kas noteikta normatīvajos aktos; nodot mežpārkāpumu materiālus tiesībaizsardzības iestādēm vainīgo personu saukšanai pie atbildības likumā noteiktajā kārtībā; pieņemt lēmumus, sniegt atzinumus un izdot rīkojumus un priekšrakstus, sastādīt protokolus (aktus), izskatīt materiālus par VMD kompetencē esošo normatīvo aktu pārkāpumiem; pieprasīt un bez maksas saņemt no juridiskajām un fiziskajām personām rakstveida un mutvārdu informāciju, kā arī iepazīties ar attiecīgajiem dokumentiem un meža stāvokli dabā; anulēt nelikumīgi iegūtās vai izmantotās atļaujas, apliecības, licences un apliecinājumus.

Saskaņā ar Valsts meža dienesta likuma 9.pantu, VMD amatpersonu pieņemtie lēmumi un dotie norādījumi likumā noteiktās kompetences ietvaros ir obligāti VMD kontrolei un uzraudzībai pakļautajām juridiskajām un fiziskajām personām, kuras nodarbojas ar meža apsaimniekošanu, meža izstrādi (..).

Tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā VMD amatpersonas ir izpildījušas citētajās tiesību normās noteikto, kā arī ir darbojušās savas kompetences ietvaros. VMD no citētajām tiesību normām izriet imperatīvs pienākums veikt uzraudzību visos Latvijas mežos; nodrošināt, lai meža īpašnieki un tiesiskie valdītāji ievēro meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu prasības. Tādējādi, saskaņā ar minētajās tiesību normās noteikto, Jelgavas mežniecības mežzine *I.F.* bija tiesīga: pārbaudīt dabā īpašumā „*/Nosaukums/*" augošo mežu; konstatēt normatīvo aktu prasību pārkāpumus; pārtraukt un novērst meža apsaimniekošanas un izmantošanas noteikumu pārkāpumus; kā arī pārtraukt un novērst jebkuru mežam kaitīgu darbību (augošu koku patvaļīgu ciršanu, mežaudzes iznīcināšanu). Izpildot citētajās tiesību normās noteiktos pienākumus un VMD noteiktās funkcijas, VMD amatpersonas ir izdevušas tiesisku un pamatotu administratīvo aktu, jo lietā konstatētie apstākļi ([9] – [11]) ir novērtēti pareizi, kā arī ir pieņemts konkrētajai situācijai atbilstošs Lēmums.

[13] Tiesa, novērtējot Lēmuma pamatojumu, atzīst, ka tas ir pareizs un pilnībā pietiekams. VMD ir noskaidrojis Lēmuma pieņemšanai nepieciešamos faktus un ir norādījis objektīvus juridiskos apsvērumus. Piemērojamās tiesību normas Lēmumā ir norādītas pareizi, kā arī ir ietverti pretargumenti uz apstrīdēšanas iesniegumā minētajiem iebildumiem. Fakts, ka pieteicēja un pieteicējas pilnvarotā persona nepiekrīt iestādes

viedoklim, nevar būt par objektīvu iemeslu, lai atzītu, ka administratīvajam aktam nav pienācīga pamatojuma. Tiesa uzskata, ka iestāde ir izpildījusi APL 67.panta otrajā daļā noteiktās prasības. Tiesa nekonstatē procesuālus pārkāpumus iestādes rīcībā.

Rezumējot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka nav saskatāms leģitīms pamats Lēmuma atcelšanai, tādēļ pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 289. - 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt *J.A.* pieteikumu par Valsts meža dienesta ģenerāldirektora 2009.gada 28.decembra lēmuma Nr.1-19/A-101 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese R.Paegle